

Z. Br.

Z historii papierni pomorskich

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 449

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z HISTORII PAPIERNI POMORSKICH

W nrze 2/1964 kwartalnika „Polska Sztuka Ludowa“ ukazał się artykuł F. Pabicha *Madonna w filigranach pomorskich*. Autor od wielu lat zajmuje się historią papierni pomorskich, przygotowując książkę na ten temat. Artykuł w zasadzie poświęcony jest filigranom, czyli znakom wodnym na papierach (tu z motywem Madonny), podaje też jednak wiadomości z zakresu historii papierni na Pomorzu. Za najstarszą papiernię w Polsce uchodzi zakład w Prądniku, założony w 1496 r.; autor podaje natomiast, że starsza jest papiernia w Gdańsku, założona w 1420 r.

W nrze 5/1965 miesięcznika „Litera“ ten sam autor umieścił artykuł poświęcony wyłącznie historii papierni w Gdańsku (*Stare papiernie gdańskie*).

Z. Br.

JESZCZE RAZ O RUCHU OKRĘTOWYM W GDAŃSKU W 1688 R.

Odnotowaną w nrze 1/1964 „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki“ (s. 135), polemikę w sprawie ruchu okrętowego w porcie gdańskim w 1688 r., toczoną na łamach „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej“, kontynuował w nrze 1/1965 tego kwartalnika S. Gierszewski (*Jeszcze raz w sprawie żeglugi gdańskiej 1688 roku*).

Z. Br.

ŻYDOWSKIE KURSY RYBACKIE W GDYNI W LATACH 1936—1939

Niezmiernie ciekawy przyczynek do historii rybołówstwa morskiego dał Andrzej Ropelewski w nrze 11/1964 „Gospodarki Rybnej“. W artykule *Nieznaną kartą z historii naszego rybołówstwa morskiego* opisał on kursy rybackie organizowane w latach 1936—1939 dla młodzieży żydowskiej, zamierzającej wyemigrować do ówczesnej Palestyny i tam pracować w rybołówstwie morskim. Programy kursów obejmowały podstawy nawigacji i praktyczne zajęcia rybackie na łodziach i kutrach, zajęcia z zakresu techniki sieciarskiej itd. Ogółem przeszkolono ok. 55 osób. W artykule są dwie fotografie. O kursach tych nikt dotychczas nawet nie wspominał.

Z. Br.

10-LECIE „ARCHIWUM HYDROTECHNIKI“

W nrze 3/1964 kwartalnika Instytutu Budownictwa Wodnego PAN „Archiwum Hydrotechniki“ prof. Waclaw Balcerski, członek Rady Redakcyjnej, dał szkic poświęcony 10-leciu tego czasopisma (1954—1963).

Z. Br.

DYSKUSJA O TAJNYM UNIWERSYTECIE ZIEM ZACHODNICH

W „Ostdeutscher Literatur-Anzeiger“ (nr 3/1963) zamieszczona została recenzja A. Heisego pracy W. Kowalenki *Tajny Uniwersytet Ziem Zachodnich — Uniwersytet Poznański 1940—1945*¹⁸. Recenzent stawia tu m.in. pytanie: czy *deutsche Verwaltung* wiedziała o istnieniu TUZZ? Recenzowana praca sama poruszyła ten temat, recenzent wolał jednak odpowiedzieć inaczej niż książka; sądzi on, że przy ogólnym zakazie nauczania w szkołach akademickich władze okupacyjne w Warszawie odnosiły się tolerancyjnie do tajnego nauczania na

¹⁸ Por. recenzję tej książki w nrze 1—2/1965 „Kwartalnika“, s. 164.